

AEO ry

TAPAAMINEN 12.3.2012

TAMPERE

Läsnä:

Gustafsson Jukka, opetusministeri

Hirvonen Maija, AEO ry

Kekki Kimmo, AEO ry puheenjohtaja

Vähätalo Tapio, AEO ry hallitus

Ahonen Osmo, AEO ry hallitus

Hituri Raija, AEO ry hallitus

Saari Merja, AEO ry hallitus

Laiho Sari, AEO ry hallitus

Ohjelma:

Osallistujien esittäytyminen

Lyhyt AEO:n esittely

Keskusteluaiheet:

ammattillisen erityisopetuksen strategia ja sen uudistaminen

Kesu (rahoitusuudistus, työpajatoiminnan kehittäminen, keskeyttämisten vähentäminen)

ammattillisen erityisopetuksen toteutus, resurssointi ja vaikuttavuus

ammattillisten erityisopettajien asema, näkyvyys ja koulutus

TILE-hanke; inklusion kehittäminen

1. Opetusministeri Jukka Gustafsson esittäytyy
2. KT Maija Hirvonen esittäytyi ja aloitti keskustelua kertomalla ammatillisesta erityisopettajakoulutuksesta . Keskustelu kääntyy erityisopettajan asemaan ja palkkaukseen ammatillisissa erityisoppilaitoksissa. Opetusministerille oli yllätys, että ammatillinen erityisopettaja -koulutus ja toimiminen ammatillisena erityisopettajana ei vaikuta opettajan palkkaukseen. Keskustelua käydään myös ammatillisen koulutuksen kirjavista erityisopetuksen käytänteistä sekä tämän seurauksena opiskelijoiden eriarvoisesta asemasta oppilaitoksesta riippuen.
3. Sari Laiho esittäytyi ja avasi keskustelua erityisopiskelijan työllistymistä edistävästä koulutuspoluista, kuten työvaltainen koulutus ja sen kehittämisestä ammattiopiston normaaliksi toiminnaksi. Keskustelua avattiin myös ammattiopiston vastuusta ja

mahdollisuuksista opiskelijan työllistymiseen saattelemisessa oppilaitoksesta valmistumisen jälkeen. Opetusministeri puoltaa yksilöllisten koulutuspolkujen ja etenkin työvaltaisen koulutuksen kehittämistä normaaleissa ammattiopistoissa ja valinnan mahdollistamista kaikille opiskelijoille. Työvaltainen koulutus on vahvasti esillä myös uudessa KESUssa. Opetusministeri suhtautuu kannustavasti ammattiopistopedagogiikan kehittämiseen kaikilla käytettävissä olevilla mahdollisuuksilla, jotka edistävät opiskelijan työllistymistä.

4. Osmo Ahonen esittäytyi ja kertoi Riihimäen vankilakoulun toiminnasta. Vankilakoulun todetaan olevan tärkeä mahdollisuus koulutukseen sitoutuville vangeille elämänhallinnan ja vapautumisen jälkeisen elämän vahvistajana sekä ammattitaidon kartuttajana.
5. Merja Saari esittäytyi sekä toi keskusteluun ammatillisen aikuiskoulutuksen erityisopetuksen. Aikuiskoulutuksessa erityisen tuen tarve on yhtä ajankohtainen, kuin missä muualla tahansa. Saari kertoi, että aikuisopiskelijoilla mielenterveysongelmat on yleinen erityisen tuen tarpeen syy. Mielenterveyskuntoutujien kanssa koetaan, että ammatillinen erityisopettajuus ei kata niiden ongelmien käsitteilyä, vaan alan ammattilaisia tarvittaisiin avuksi enemmän.
6. Kimmo Kekki esittäytyi ja kertoi Siltavalmennuksen tämänhetkisestä toiminnasta ja erityisopetuksen kehittämisen hankkeista.
7. Raija Hituri esittäytyi ja kertoi normaalin ammattiopiston pienryhmäopetuksesta sekä ammatillisen erityisopettajan ja erva tehtävistä. Tehtävät ovat laaja-alaisia ja tuttua on se, että minkä tahansa ongelman kohdatessa otetaan yhteyttä ervaan ja ammatilliseen erityisopettajaan. Hituri korosti pienryhmäopetuksen positiivista merkitystä opiskelijoille, mistä oltiinkin yksimielisiä koko keskusteluryhmässä. Opetusministeri otti keskusteluun ammatillisen opettajankoulutuksen sisällön muutoksen ja kehittämisen siihen suuntaan, että erityisopetuksen osaaminen liitetään normaaliin ammatillisen opettajankoulutukseen.
8. Tapio Vähätalo esittäytyi ja jatkoi edellisten puheenvuorojen laajentamista kaikilla osa-alueilla sekä kertoi käytänteistä omassa työssään. Vähätalon ääneen lausuma huomio siitä, että tämä kokous oli ensimmäinen kerta, kun opetusministeri ottaa vastaan ammatillisen erityisopettajiston edustajia.

Yleistä keskustelua käytiin vilkkaana erityisopettajan aseman virallistamisen tarpeesta, jotta työ voisi profiloitua paremmin, palkkaus tulisi ajantasaiseksi sekä asenneilmapiiri muuttuisi ammatillisissa oppilaitoksissa positiivisemmaksi erityisopetusta kohtaan.

Keskusteltiin myös erityisopetuksen rahoituksen eriarvoisuudesta oppilaitoksissa. Joissakin oppilaitoksissa valtionosuudet kohdistuvat suoraan oppilaitoksen erityisen tuen tarpeeseen ja joissakin oppilaitoksissa vain osa erityisopetukseen tarkoitetuista varoista kohdennetaan erityiseen tukeen.

Maija Hirvonen toi keskusteluun tärkeän asian erityisopiskelijan statuksesta ja syystä -kenestä puhutaan? Hirvonen kertoi meneillään olevasta muutostyöstä erityisen tuen tarpeen syiden 1-12 luettelossa. Syitä tullaan uudistamaan suuntaan, jossa medikaalinen diagnoosi ei ole enää niin keskiössä, vaan enemmän muut erityisen tuen tarpeet.

Erityisopetuksen strategiauudistuksesta keskusteltiin myös lopuksi.

Opetusministerille luovutettiin teos ”Ammatilliset erityisopettajat oman työnsä asiantuntijoina”.

Opetusministeri piti tapaamista arvokkaana ja ehdotti seuraavan tapaamisen ajankohtaa kevätkesälle tai alkusyksylle 2012.

Sari Laiho